

Vastaus valtuustoaloitteeseen Taukoliikunta tavaksi Kuopion kaupungin perusopetuksessa ja lukioissa

Kasvun ja oppimisen lautakunta 19.03.2024 § 24
8679/12.00.02/2023

Valmistelijat / lisätiedot:
perusopetuspäällikkö Mika Kuitunen, puh. 044 718 5151
lukio-opetuspäällikkö Jukka Sormunen, puh. 044 718 4040

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja HEP KOP Pekka Vähäkangas

Esitän, että kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyy vastauksen valtuustoaloitteeseen ja vastaus lähetetään kaupunginhallituksen käsittelyyn.

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Mika Kuitunen saapui tämän pykälän käsittelyn alussa klo 18.00.
Henna-Riikka Pitkänen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 18.17.
Mika Kuitunen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen klo 18.21.

Selostus

Valtuustoaloitteessa Kuopion Keskustan valtuustoryhmä esittää, että Kuopion kaupungissa selvitetään mahdollisuudet lähteä toteuttamaan taukoliikuntaa kerran koulupäivän aikana kaikilla perus- ja lukio-opetuksen vuosiluokilla. Näin lähdetään luomaan uusia taukoliikunnasta innostuneita sukupolvia tulevaisuuden työelämään.

Aloitetta käsiteltiin perusopetuksen ja lukion rehtorikokouksissa ja perusopetuksen liikunnasta / kerhotoiminnasta vastaavien asiantuntijoiden kanssa. Monipuolinen liikkuminen ja leikkiminenkin koulupäivän aikana on kannatettavaa. Keppijumppa on yksi muoto tehdä niin. Kuopionkin koulut ovat tiloiltaan ja koulupihoiltaan hyvin erilaisia mikä pitää ottaa huomioon arkiliikunnan lisäämisessä

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan liikunnan opetuksen tehtävänä on vaikuttaa oppilaiden hyvinvointiin tukemalla fyysistä, sosiaalista ja psyykkistä toimintakykyä sekä myönteistä suhtautumista omaan kehoon. Opetuksen tavoitteena on myös tukea liikunnallisen elämäntavan kehittymistä. Liikunnan opetuksen tueksi on koottu tukimateriaaleja ja erilaisia tahoja niin lukioon kuin perusopetukseenkin.

Oppilaiden ohjaama liikunnallinen välituntitoiminta on yksi tapa edistää oppilaiden hyvinvointia ja osallisuutta kouluyhteisössä. Useissa kouluissa toimii välituntitoimintaa ohjaavia oppilasväikkäreitä. Oppilaat voivat esimerkiksi suunnitella ja toteuttaa liikunnallisia aktiviteetteja välitunneilla yhdessä muiden oppilaiden kanssa. Tämä edistää oppilaiden sosiaalisia taitoja ja yhteisöllisyyttä sekä lisää fyysistä aktiivisuuttaan koulupäivän aikana.

Taukoliikunnan ja oppilaiden vetämän välituntitoiminnan toteutus perusopetuksessa voi vaihdella kouluittain ja opettajittain. Taukoliikuntaa ja välituntitoimintaa voidaan toteuttaa esimerkiksi oppituntien välissä tai välitunneilla. Ideoita taukoliikuntaan ja välituntitoimintaan voi saada esimerkiksi erilaisista liikuntavideoista tai liikuntajärjestöiltä.

Lukioissa kannustetaan opiskelijoita mukaan kehittämään erilaisia välitunti- ja vapaa-ajan liikuntamuotoja. Opiskelijoista valitaan vuosittain liikunta-tutoreita (10-15 kpl), jotka yhdessä ohjaavan opettajan kanssa suunnittelevat ja toteuttavat opiskelijoille suunnattuja liikuntatuokioita, tempauksia ja pieniä turnauksia. Liikuntatutorit ovat miettineet ja suunnitelleet lukion tiloihin sopivia välituntiaktiviteettejä ja ovat esittäneet hankittavaksi liikuntaa lisäävien pelien hankkimista, joita on hankittu yhteisiin tiloihin. Myös oppituntien liikunnallistamista on edistetty jakamalla opettajille erilaisia vinkkejä tuntityöskentelyyn lomaan sopivista venyttelyistä ja jumppahetkestä.

Liikkuva koulu – periaatteen mukaisesti myös lukion opiskelutiloja on koetettu monipuolistaa. Remontoituihin luokkiin on hankittu kalusteita, jotka mahdollistavat opiskelun myös seisaaltaan. Myös käytäville on hankittu erilaisissa kalusteita, jotka luovat mahdollisuuksia opiskella myös luokkien ulkopuolella. Kaikki Kuopion lukiot ovat mukana Nuorten jaksaminen ja hyvinvointi Itä-Suomessa hankkeessa. Hankkeen kautta on mahdollistettu paljon erilaisia opiskelijoiden hyvinvointia lisääviä toimintoja ja rikastettu jo aiemmin toteutuksessa olevia tapahtumia. Kallaveden lukion hyvinvointipäivässä mahdollistettiin monenlaisia lajikokeiluja opiskelijoille, esim. miekkailua, kiipeilyä, crossfittiä ja potkunyrkkeilyä. Keskustan lukiokampuksella hyvinvointipäivässä oli mahdollista osallistua esimerkiksi koripalloon ja eri tanssilajeihin.

Lukioilla liikuntatutorit pitävät yllä pieni liikunnallisia turnauksia (pingis, koripallo, futsal ja/tai sähly). He suunnittelevat ja toteuttavat myös pieniä aktiivisuustempauksia ja haasteita (mm. toiminnallinen kahvila/glögitarjoilu). Liikuntatutorit ovat myös olleet mukana hankkimassa välituntiliikuntavälineitä (pingispöytä, ilmakiekko ja pöytäjalispeli), liikuntasalissa on välituntiliikuntavälineitä. Sali on välituntisin vapaasti käytettävissä. Oppituntien sisällä opettajia on kannustettu pitämään taukoliikuntaa ja siinä hyödyntämään koulun tiloja.

Konkreetteja toimenpiteitä arkiliikunnan ja taukoliikunnan lisäämiseksi Kuopion peruskouluissa ja lukioissa voisi olla seuraavat:

- pyritään mahdollistamaan kouluissa ns pitkät välitunnit
- koulutetaan edelleen välkkäliikuttajia
- rakennetaan olemassa oleviin kouluihin aktiivisuuteen liikkumiseen houkuttelevia välituntipihoja. Esimerkiksi Hiltulanlahden ja Jynkän koulujen pihat houkuttelevat oppilaat aktiiviseen välituntiliikkumiseen
- tarjotaan keskellä päivää kerhoja lukuvuoden aikana viikoittain kaikille vuosiluokille klo 11.45-12.15
- haetaan Suomi liikkeelle -ohjelman kehittämisavustusta keväällä 2024. Avustusten päätavoitteena on tukea liikunnallisen toimintakulttuurin vahvistumista ja vakiintumista peruskouluissa ja korkeakouluissa sekä peruskouluikäisten lasten ja nuorten liikuntaneuvonnan kehittämistä.
- talousarvioissa resursoidaan kouluille lisäresursseja välituntiliikuntavälineisiin, joita koulut voivat hankkia ikäluokat huomioiden (esim. 0-6lk, 1-6lk, 1-9lk, 7-9lk). Välinehankinnat voidaan tehdä keskitetystikin kouluja kuunnellen.

Vaikutusten arviointi -

Liitteet 8679/2023 Allekirjoitettu valtuustoaloite Taukoliikunta tavaksi Kuopion kaupungin perusopetuksessa ja lukioissa